NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii de Guvern pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 152/2022 cu privire la aprobarea Regulamentului privind gestionarea mijloacelor financiare ale Fondului național pentru dezvoltare regională și locală

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 152/2022 cu privire la aprobarea Regulamentului privind gestionarea mijloacelor financiare ale Fondului național pentru dezvoltare regională și locală a fost elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR).
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Prezentul proiect de hotărâre de Guvern este elaborat în vederea realizării prevederilor Legii nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova și Legii 27/2022 privind Fondul național pentru dezvoltare regională și locală. Elaborarea proiectului de hotărâre este prevăzută de Planul de acțiuni Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale pentru 2026, fiind determinată și de un șir de alte circumstanțe prevăzute în cadrul diferitor Raporte de evaluare a programelor și proiectelor finanțate de Guvernul Republicii Moldova, și de obligațiunile asumate în calitate de stat candicat la intergararea în Uniunea Europeană și a necesităților de transpunere a legislației UE. Totodată, necesitatea elaborării proiectului rezultă din concluziile și recomandările Raportului de audit al conformității asupra utilizării resurselor financiare alocate din Fondul Național de Dezvoltare Regională și Locală în anii 2022 – 2024, aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr. 97 din 23 decembrie 2025 și a Raportului auditului performanței „Progresele atinse în cadrul implementării Strategiei de alimentare cu apă şi sanitaţie (2014-2030)” aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr. 14 din 06.04.2023, precum și de Planul de măsuri elaborat de Ministerul Infrastructurii și Devoltării Regionale pentru îndeplinirea recomandărilor. În același timp, la elaborarea proiectului s-a ținut cont de rezultatele screeningului bilateral din septembrie 2025 privind Capitolul 22 „Politica regională și coordonarea instrumentelor structurale” în partea ce ține de managementul fondurilor naționale, în special privind necesitatea incuderii prevederilor privind evitarea conflictelor de interese la evaluarea proiectelor finanțate din FNDRL. De asemenea, în procesul de transpunere a Directivei UE 2024/3019 privind apele urbane uzate, a fost stabilită

necesitatea identificării unor noi mecanisme de finanțare în sectorul de canalizare, care ar asigura creșterea capacităților tehnice și a eficienței operatorilor, prin crearea/modernizarea laboratoarelor specializate în cadrul operatorilor licențiați, asigurarea utilizării surselor de enegie regenerabilă și a a altor acțiuni care vor contribui la îndeplinirea indicatorilor de performanță a operatorilor și a țintelor stabilite conform reglementărilor UE.

Subsecvent, proiectul vine să alinieze procedurile existente cu procesul de amalgamare voluntară la nivelul I al administrației publice locale prin reglementarea posibilității depunerii proiectelor de dezvoltare locală pentru toate localitățile din unitatea amalgamată.

Pentru a asigura predictibilitatea și stabilitatea cadrului de implementare, prevederile proiectului se vor aplica apelurilor de proiecte lansate după intrarea în vigoare a modificărilor.

Având în vedere necesitatea implementării operative a recomandărilor Curții de Conturi și a măsurilor asumate în procesul de aliniere la cadrul european al politicii de coeziune, intrarea în vigoare este propusă la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Urmare a auditului conformității asupra utilizării resurselor financiare alocate din Fondul Național de Dezvoltare Regională și Locală (FNDRL) în anii 2022–2024, aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr. 97 din 23 decembrie 2025, precum și a rezultatelor screeningului bilateral desfășurat în septembrie 2025 privind Capitolul 22 „Politica regională și coordonarea instrumentelor structurale", au fost identificate o serie de provocări și lacune în cadrul normativ și procedural aferent gestionării FNDRL.

Principalele deficiențe identificate vizează:

- lipsa unui mecanism de actualizare a cererilor de finanțare, în situațiile în care intervin modificări privind includerea sau excluderea unor obiective de intervenție financiară din cadrul proiectelor de dezvoltare regională;
- absența unor reglementări clare privind etapizarea investițională, inclusiv în ceea ce privește asigurarea continuității și finanțării integrale a proiectelor de dezvoltare regională și locală care necesită implementare multianuală;
- lipsa unor prevederi explicite și sistematice privind identificarea, prevenirea și gestionarea conflictelor de interese pe parcursul întregului proces de selecție și implementare a proiectelor finanțate;

- lipsa mecanismelor de responsabilizare a beneficiarilor în vederea asigurării durabilității.

Totodată, în contextul procesului de amalgamare voluntară la nivelul I al administrației publice locale există incertitudini la nivelul autorităților administrației publice locale în ceea ce privește numărul proiectelor eligibile pentru finanțare (un proiect per unitate administrativ-teritorială amalgamată sau câte un proiect pentru fiecare localitate componentă), iar modificările propuse vin să facă claritate asupra acestui aspect.
Subliniem că în prezent, prin intermediul FNDRL sunt în implementare aproximativ 627 de proiecte de dezvoltare regională și circa 1800 de proiecte de dezvoltare locală, ceea ce reflectă amploarea intervențiilor finanțate și evidențiază necesitatea unui cadru normativ clar, coerent și eficient. De asemenea, recent au fost lansate două apeluri de proiecte, unul destinat dezvoltării regionale și altul dezvoltării locale.
În acest context, se impune intervenția normativă în vederea eliminării lacunelor identificate în urma auditării Fondului, consolidării mecanismului de gestionare și alinierii cadrului național la cerințele și bunele practici europene, inclusiv în perspectiva pregătirii pentru gestionarea fondurilor de coeziune ale Uniunii Europene.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivele urmărite ca rezultat al aprobării proiectului de hotărâre de Guvern vizează:

- instituirea unui mecanism de actualizare a cererilor de finanțare;
- reglementarea etapizării investiționale, cu asigurarea continuității și finanțării integrale a proiectelor de dezvoltare regională și interzicerea etapizării proiectelor de dezvoltare locală;
- reglementarea mecanismului de prevenire și gestionare a conflictelor de interese în procesul de evaluare și selecție a proiectelor finanțate din FNDRL;
- clarificarea condițiilor de eligibilitate și a modalităților de participare la finanțare pentru unitățile administrativ-teritoriale, inclusiv în contextul procesului de amalgamare voluntară;
- crearea condițiilor de realizare a țintelor și reglementărilor UE în domeniul gestionării apelor uzate.

Principalele prevederi ale proiectului:

La Anexa nr. 1:

- includerea prevederilor privind responsabilizarea beneficiarilor, în vederea asigurării durabilității investițiilor realizate;
- reglementarea etapizării investiționale pentru proiectele de dezvoltare regională;
- introducerea interdicției de etapizare pentru proiectele de dezvoltare locală;
- redefinirea unor noțiuni și operarea unor ajustări tehnice.

La Anexa nr. 2:

- revizuirea și clarificarea unor indicatori de monitorizare;
- instituirea obligației de semnare a declarațiilor privind lipsa conflictelor de interese de către membrii comisiilor de evaluare, la nivel regional și local;
- reglementarea mecanismului de contestare a rezultatelor procesului de evaluare;
- introducerea obligativității prezentării raportului de audit energetic pentru proiectele din domeniul eficienței energetice;
- reglementarea procedurii de actualizare a cererilor de finanțare;
- introducerea unor noi acțiuni eligibile pentru finanțare, pentru a asigura posibilitatea realizării țintelor identificate în procesul de transpunere a Directivei UE 2024/3019 privind apele urbane uzate;
- realizarea unor ajustări tehnice.

La Anexa nr. 3:

- reglementarea componenței Comisiei de evaluare și instituirea obligației de semnare a declarațiilor privind lipsa conflictelor de interese de către membrii acesteia;
- reglementarea posibilității depunerii a câte unui proiect pentru fiecare localitate componentă a unei unități administrativ-teritoriale aflate în proces de amalgamare sau deja amalgamate;
- stabilirea mecanismului de depunere continuă a cererilor de finanțare pentru măsurile 1.3 „Elaborarea/actualizarea/modificarea planurilor urbanistice generale” și 3.1 „Cofinanțarea proiectelor finanțate din surse externe”;
- uniformizare normativă a tuturor măsurilor de finanțare.

Urmare a procesului de avizare, proiectul a fost completat cu prevederi privind eligibilitatea ADI-urilor în cadrul programelor de dezvoltare locală, componența Comisiilor de evaluare interministerială și unele alinieri la legislația în vigoare.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
Nu au fost analizate opțiuni alternative.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Modificările propuse nu presupun intervenții asupra cadrului instituțional existent și nu modifică categoriile de beneficiari eligibili. Implementarea acestora va fi asigurată de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, în cooperare cu Agențiile de Dezvoltare Regională și Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală, în cadrul mecanismelor instituționale existente. Totodată, modificările urmăresc perfecționarea cadrului de finanțare și implementare a proiectelor finanțate din Fondul național pentru dezvoltare regională și locală, în vederea sporirii eficienței și sustenabilității investițiilor publice asupra dezvoltării locale și regionale, în beneficiul autorităților administrației publice locale și al cetățenilor.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Aprobarea modificărilor propuse în proiectul de hotărâre nu presupune alocarea mijloacelor financiare din bugetul de stat.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Finanțarea din Fondul național pentru dezvoltare regională și locală nu este destinată entităților din sectorul privat, beneficiarii fiind autoritățile administrației publice locale, în conformitate cu cadrul normativ aplicabil. Entitățile din sectorul privat pot fi implicate în calitate de operatori economici contractați pentru executarea lucrărilor, prestarea serviciilor sau furnizarea bunurilor necesare implementării proiectelor finanțate din Fond. Cu toate acestea, modificările propuse prin proiect nu afectează condițiile de participare ale operatorilor economici și nu generează efecte directe asupra activității sectorului privat.
4.4. Impactul social
Nu se aplică.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Nu se aplică
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu se aplică
4.5. Impactul asupra mediului
Nu se aplică. Prevederile în vigoare ale Hotărârii Guvernului nr. 152/2022 cu privire la aprobarea Regulamentului privind gestionarea mijloacelor financiare

ale Fondului național pentru dezvoltare regională și locală, stabilesc necesitatea respectării normelor Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului la depunerea dosarelor cererilor de finanțare din Fond.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu se aplică

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Nu se aplică

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Nu se aplică

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului hotărârii a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, compartimentul „Transparență decizională, consultări publice" și pe portalul guvernamental: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16200. Totodată, în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017, proiectul de act normativ a fost publicat pentru consultări publice: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16200 și transmis spre avizare Cancelariei de Stat, Ministerului Finanțelor, Ministerului Energiei, Ministerului Mediului, Ministerului Culturii, Ministerului Educației și Cercetării, Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, Congresului Autorităților Locale din Moldova, Autorității Naționale de Integritate și Consiliului Concurenței, în modul stabilit. Propunerile și avizele autorităților menționate au fost reflectate în Tabelul de sinteză.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul hotărârii a fost supus expertizei juridice și expertizei anticorupție, în conformitate cu prevederile normative în vigoare.

În cadrul expertizei juridice nu au fost formulate obiecții de ordin conceptual, fiind înaintate recomandări privind respectarea uzanțelor de tehnică legislativă. Recomandările formulate au fost acceptate integral, iar textul proiectului a fost ajustat în mod corespunzător.

Totodată, potrivit raportului de expertiză anticorupție, în proiect nu au fost identificate elemente de corupție sau factori de risc, fiind menționat că proiectul nu este în detrimentul interesului public general.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Aprobarea prezentului proiect de hotărâre nu va necesita modificarea sau aprobarea altor acte normative.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Prevederile proiectului vor fi puse în aplicare prin Deciziile Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și Locale.

Secretar General **Angela ȚURCANU**